

הסכמי אוסלו [הצהרת עקרונות על הסדרי ביניים של ממשל עצמי]
(13 בספטמבר, 1993)

"Oslo Accords." *Israel's Foreign Relations: Selected Documents, 1992-1994*. Editor Meron Medzini. Jerusalem: Ministry of Foreign Affairs, 1995. 310-328. Print.

מדינת ישראל וארגון אש"ף החליפו באמצעות משרד החוץ הנורבגי מסמכים של הכרה הדדית ב-9 בספטמבר, 1993. במכתב של אש"ף לישראל נאמר כי הארגון מפסיק את פעולות הטרור וכי הוא מכיר בזכותה של ישראל להתקיים כמדינה ריבונית במזרח התיכון; הנוסח של מכתבה של מדינת ישראל הוגבל לקביעה, כי ישראל מכירה באש"ף כנציגו הלגיטימי של העם הפלשתיני. ארבעה ימים לאחר מכן, על מדשאת הדשא של הבית הלבן מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת וראש ממשלת ישראל, יצחק רבין חתמו על מסמך שהכיל 400 עמודים, שנודע בשם הסכמי אוסלו. מטרת ההסכמים היתה לאפשר הקמתה של רשות פלשתינית בעלת שלטון-עצמי בגדה המערבית וברצועת בעזה בחלק מן השטחים שנכבשו ונוהלו על-ידי ישראל מאז יוני 1967. הסכמי אוסלו היו נדבך נוסף של "הסכמי הפרדה" שבהם ישראל העבירה שטחים ואמצעי שליטה לידי הצד הערבי, אך הפעם לידי אש"ף ובתמורה קיבלה ישראל הבטחה להפסקת האלימות. בשנות ה-70 של המאה שעברה ישראל חתמה על הסכמים עם מצרים (בינואר 1974 ובספטמבר 1975) ועם סוריה (במאי 1974), לפיהם ישראל נסוגה משטחים שכבשה במלחמת יוני 1967 בתמורה להתחייבות להפסקת פעולות האיבה נגדה. ההסכם העיקרי של הפרדת כוחות היה ב-1979 במסגרת הסכם השלום בין ישראל ומצרים, אשר כתוצאה ממנו החזירה ישראל את כל חצי האי סיני לריבונות מצרית. הסכמי אוסלו היוו את ההסכם הראשון בין ישראל והפלשתינים. בעבר לא היה כל נסיון להגיע איתם לידי הבנה, או להסכם כלשהו מאז יסודה של מדינת ישראל ב-1948. במשך שנים רבות ראתה ישראל את הנושא הפלשתיני כמי שהיה במרכז של הסכסוך הישראלי-ערבי. הסכמי אוסלו פתחו צוהר של תקווה שהישראליים והפלשתינים יוכלו לצעוד יחדיו לקראת עידן חדש של פשרה ושיתוף פעולה.

שלושים שנה לאחר הקמתה של מדינת ישראל, הסכמי קמפ דייוויד מ-1978 קראו להקמתה של רשות בעלת שלטון-עצמי בגדה המערבית וברצועת עזה, אך מדינות ערב ואש"ף כנציג הפלשתינים דחו את ההסכם. 15 שנים אחר-כך, לאחר שישראל הקימה רשת רחבה של התנחלויות בגדה המערבית וברצועת עזה, החליט אש"ף לקבל את העיקרון של רשות בעלת שלטון-עצמי באמצעותה של מסגרת שאך הוקמה – הרשות הפלשתינית. היה ברור שאש"ף יהיה מי שיקבע את אופייה של הרשות וימנה את נציגיו לרשות זו בהתאם לראות-עיניו. לפיכך, ההסכמים התמקדו בכוונת ישראל להעביר שטחים ואחריות שלטונית לידיים פלשתיניות. השינויים שנכללו בהסכם מ-1993 יושמו בהדרגתיות ובצורה מוגבלת ובמשך תקופת זמן בשטחים שהוגדרו מראש בגדה המערבית וברצועת עזה, כאשר ישראל שמרה בידיה את השליטה על הגבולות והמעברים של השטחים הפלשתינים. בהסכמי קמפ דייוויד מ-1978 לא הוגדר באופן ספציפי היכן ומתי יושבת שלטון-עצמי פלשתיני. בהסכמי אוסלו (1993) מוצעים יריחו ורצועת עזה כמקומות בהם השלטון-העצמי יועבר בהקדם לידי הפלשתינים. המעמד הסופי של כל השטחים נותר לדיונים שיתקיימו בהמשך, כמו גם הסדרת מעמדם של ירושלים וההתנחלויות הישראליות.

עבור ישראל הסכמי אוסלו נראו 'כאופציה עתידית'. ההסכמים היוו תכנית למתן הזדמנות לפלשתינים לשלוט על עצמם, כאשר התחייבויותיהם להפסקת פעולות האיבה ומעורבותם בפעולות טרור נגד ישראל יפסקו לאלתר. בהסכמי הפרדת-הכוחות עם מצרים וסוריה נבחנו כוונותיהם ומחויבותם לחיות בצד ישראל ללא פעולות איבה. ישראל שלטה בשטחים שהפלשתינים חפצו בהם ובתוך כך הוחלט לבחון את כוונותיהם ובמיוחד את אלה של ערפאת. הישראליים קיוו שהדינמיקה שנוצרה בתהליך המו"מ עם אש"ף תקבל תנופה תחת חסות הקהילה הבינלאומית ובמיוחד של ארה"ב ובכך תושג הנקודה שבה יחול המפנה החיובי בסכסוך. הסכמי אוסלו היוו צעד אחר צעד בתהליך שבו ישראל שאפה להשיג גם נירמול ביחסיה עם המדינות הערביות השכנות – אך במיוחד עם הפלשתינים אשר חשו כי הם היו הנפגעים

העיקריים מעצם הקמתה של מדינת ישראל. בדומה למה שעשו הציונים במשך עשרות שנים קודם לכן, אש "ף בחר לדבר בשמם של הפלשתינים, תוך שהוא לוקח אחריות על גורלם והאינטרסים שלהם, במקומן של מעצמות-על, או מדינות ערביות כמו מצרים או סוריה, או ארגונים דוגמת הליגה הערבית. לא היתה בכך הפתעה שלהכרה ההדדית בין ישראל ובין אש "ף היו השלכות מקומיות, אזריות ובינלאומיות. מלך ירדן, חוסיין זעם על-כך שהשיחות בין ישראל ואש "ף התקיימו תחת מעטה של סודיות וכי לא דווח לו עליהן. למרות זאת, חוסיין הבין שהכרה של אש "ף בישראל תקל על ירדן לנקוט בצעד דומה אם אכן יושג הסכם עם ישראל שבו ירדן לא תיאלץ להתפשר על האינטרסים הלאומיים שלה. 14 חודשים לאחר החתימה על הסכמי אוסלו, חתמו ישראל וירדן על חוזה שלום באוקטובר, 1994. סוריה ומדינות ערביות נוספות בחנו בחומרה את הכרת ארגון אש "ף בישראל. זעמה של סוריה נבע בעיקר בגלל שלוש סיבות: הכרת אש "ף בישראל; נכונותו של אש "ף לחתום על הסכם ללא תנאי מוקדם התובע מישראל לסגת מן השטחים שכבשה ב-1967 (שמשמעותו המשך נוכחותה של ישראל ברמת הגולן); נכונותו של אש "ף לאפשר לישראל להחליט היכן ומתי תחזיר שטחים ומה תהיה המהות של שלטון הפלשתינאים בשטחים שיפונו. מחוץ לאזור המזרח התיכון, עקב חתימתה על הסכם ההכרה ההדדית עם אש "ף, נתאפשר לישראל להרחיב את יחסיה עם מדינות מוסלמיות ועם מדינות לא ערביות, או לא מוסלמיות אשר באופן מסורתי נהגו לתמוך בעמדותיו של אש "ף. מדינות כמו הודו, סין ומדינות בצפון אפריקה ובמפרץ הפרסי החלו לקיים יחסים ברמות שונות של אינטנסיביות כלכלית ודיפלומטית עם ישראל ובכך צמצמו את בידודה של ישראל בקהילה הבינלאומית. מדינות אירופאיות הביעו את תמיכתן החמה בהסכמי אוסלו, תוך שהן מגלות שביעות-רצון מכך שהליכי המו "מ נעשו באירופה וגם נכונות לסייע כלכלית לפלשתינים להקים את הרשות ולהבטיח את ההצלחה של שלטונם העצמי.

החתימה על ההסכמים עוררה את התקוות שהשנאה והתחושות הרעות וחוסר-האמון בין הישראלים והפלשתינים יצטמצמו ויפחתו. הפלשתינאים גם כן ראו בהסכמי אוסלו ובהצהרת הכוונות שלב ביציאת הישראלים וצמצום הנוכחות שלה בחיי היומיום שלהם. ההתקוממות הפלשתינית ב-1987 שנמשכה עד 1992 ביטאה את תיסכול הפלשתינאים מן השליטה והנוכחות הישראלית. הסכמי אוסלו נתנו תקווה שישראל תפנה את השטחים ותפסיק את מעורבותה בחייהם בגדה המערבית וברצועת עזה. בעוד שהקהילה הבינלאומית שיבחה את ההסכם (רבין ושר החוץ פרס וכן גם ערפאת קיבלו את פרס נובל לשלום עבור מעשיהם וכוונותיהם), החתימה על ההסכם גרמה למצוקה קשה בקרב הפלשתינאים, מנהיגים ערבים ובקרב ישראלים רבים שהתנגדו לכל מידה של הבנות בין הצדדים. בתוך ההסכמים היה ביטוי נחרץ לכך שנמצא הגרעין הפוליטי המשותף לשני הצדדים החיים זה בצד זה על אותה האדמה ממערב לנהר הירדן. רעיון זה פגע ברגשותיהם של ישראלים ופלשתינאים רבים אשר סירבו לוותר על חלומותיהם שתהיה בידיהם השליטה על שטחים אלה שהיו בעבר תחת שלטון המנדט הבריטי – כלומר, כל השטח מנהר הירדן ועד הים התיכון. הקנאות הגיעה לשיאה בתוך מדינת ישראל, שביטוייה היה ברצח רבין ב-1995. מבצע הרצח חש כי רבין, מנהיג לא דתי, טעה בעת שהסכים לפשרה טריטוריאלית עם הפלשתינאים. ערפאת לא נרצח אמנם, אך הוא הואשם ב "מכירת " השאיפות הפלשתיניות בכך שעשה את המעשה הבלתי-ניסלח של הכרה בישראל ובהוקעת פעולות הטרור נגדה כמדינה ונגד אזרחיה. פעולות הטרור המשיכו למרות זאת בעיקר על-ידי קבוצות מיליטנטיות ששאפו לטרפד את יישום ההסכמים ולהביא בסופו של דבר להריסתם המוחלטת של הסכמי אוסלו. פעולות האיבה נגד אזרחים ישראלים נמשכו וגרמו למצוקה קשה בקרב ישראלים רבים ומנהיגים ישראלים, שהליטו לדחות את המשך הפינוי מן השטחים. ישראל הטילה סנקציות כלכליות על הפלשתינים כביטוי לכך שלא הצליחו למנוע את מעשי האיבה שעליהם הוסכם בעבר. כל עוד נמשכו מעשי הטרור ישראל עמדה על-כך שהפסקתם היא תנאי להמשך ההליכים.

ביולי 2000 ממשל קלינטון ניסה בלא הצלחה להביא להבנה בין הצדדים ולהניע אותם להגיע להסכמים בנושאים שונים, אולם התפרצותה של האינתיפאדה השניה בספטמבר אותה שנה חיסלה למעשה את כל הכוונות הטובות שנכללו בהסכמי אוסלו מ-1993.

ההסכמים נכשלו מפני שלערפאת לא היו את הרצון והיכולת למנוע את מעשיהם של אותם פלשתינים שסירבו לנטוש את "המאבק המזוין " כמכשיר פוליטי נגד ישראל; הם נכשלו מפני שלישראל לא היה

ענה כל תמריץ למסור שטחים נוספים לשליטתה של הרשות הפלשתינית מאחר שמעשי האיבה המשיכו להיות חלק מן האג'נדה הפלשתינית נגד ישראל. למרות שהסכמי אוסלו לא כפו על ישראל את הפסקת הקמתן של התנחלויות חדשות, או הרחבתן של התנחלויות קיימות, המנהיגים הישראליים העריכו שהרחבת ההתנחלויות אחרי החתימה על ההסכמים תתפרש כתפיסת אדמות אשר נועדו להיות תחת שליטה פלשתינית. הרחבת ההתנחלויות נראתה לפלשתינים כהתנכלות לשאיפותיהם והגבלת שטחיה של מדינה פלשתינית עם רצף טריטוריאלי, אם וכאשר היא תקום באזורי הגדה המערבית ורצועת עזה. ההכרה ההדדית ב-1993 הוכיחה שעצם קיומו של הסכם אינה ממעיטה את עוצמתה של עוינות אידיאולוגית, או יש בו כדי לחזק את האמון בין הצדדים. כאשר הפלשתינים בגדה המערבית ובעזה בחרו בממשלה המונהגת על-ידי החמאס בינואר 2006, מנהיגים אלה היו ידועים בהתנגדותם הגלויה למעשיו של ערפאת ב-1993 ולאחר מכן, אך הם היוו אז אופוזיציה מצומצמת. ואילו עתה, בעמדה של שליטה פוליטית הם הפכו לגורם משמעותי בתנועה הפלשתינית הלאומית. החמאס הבהיר שאין הוא מכיר בהסכמים קודמים עם ישראל (הסכמי אוסלו) המכירים בקיומה ומקבלים את הלגיטימיות של המדינה היהודית. בסוף 2006 היה ברור שתוכנם וכוונותיהם של הסכמי אוסלו נועדו לכיליון. לעיתים תכופות עולה השאלה "אם ההסכמים הצליחו?" "התשובה כמובן תלויה בהשקפתך האישית. בסוף 2011 ההסכמים לא התפתחו למסגרת של חוזה בין ישראל והפלשתינים. ההסכמים לא הביאו לסיימה של ההסתה, או האלימות כלפי ישראל ולא הובילו להפסקת העימות המזוין בין שני הצדדים. ההסכמים, עם זאת, נתנו עומק ומהות אופרטיבית לכוונות להשתית אוטונומיה פלשתינית שהוסכם עליה כבר בהסכמי קמפ דייוויד ב-1978; הסכמי אוסלו נתנו לפלשתינים חיזוק לשאיפותיהם ולכוונותיהם להקים בהמשך הזמן מסגרת של שלטון-עצמי בגדה המערבית ובעזה המוגדרת כרשות הפלשתינית. הסכמי אוסלו אפשרו לפלשתינים לקיים בחירות וזכויות שלטוניות, אשר פלשתינאים בגלות אינם נהנים מהם. ויתכן גם שהסכמי אוסלו סייעו לעצב את רצונם של לא מעט ישראלים לתמוך, תחת מגבלות שונות כמו מדינה פלשתינית מפורזת, בסיכויים למציאת פתרון במסגרת של שתי מדינות.

קן סטיין, נובמבר 2011

הצהרת העקרונות בדבר הסדרי ביניים של מימשל עצמי עם אש"ף (13 בספטמבר, 1993)

ממשלת ישראל וצוות אש"ף (במסגרת המשלחת הירדנית-פלסטינית לוועידת השלום במזרח התיכון) ("המשלחת הפלסטינית"), המייצגת את העם הפלסטיני, מסכימים כי הגיעה העת לשים קץ לעשרות שנים של עימות וסכסוך, מכירים הדדית בזכויותיהם הלגיטימיות והפוליטיות ושואפים לפעול ככל יכולתם לחיות בדו-קיום בשלום ובכבוד ובביטחון הדדיים, ולהגיע להסדר שלום צודק, בר-קיימא וכולל ולפיוס היסטורי באמצעות התהליך המדיני המוסכם.

אי לכך מסכימים שני הצדדים על העקרונות הבאים:

סעיף 1

יעד המשא-ומתן

יעדו של המשא-ומתן הישראלי-הפלסטיני במסגרת תהליך השלום הנוכחי הינו, בין היתר, להקים רשות פלסטינית לממשל עצמי בשלב הביניים, המועצה הנבחרת ("המועצה"), עבור העם הפלסטיני בגדה המערבית וברצועת-עזה, לתקופת מעבר שלא תעלה על חמש שנים, אשר תוביל להסדר קבע, המבוסס על החלטות מועצת הביטחון 242 ו- 338.

מובן כי הסדרי הביניים מהווים חלק בלתי נפרד מתהליך השלום כולו, וכי המשא-ומתן על הסדר הקבע יוביל ליישומן של החלטות מועצת הביטחון 242 ו- 338.

סעיף 2

מסגרת לתקופת הביניים

המסגרת המוסכמת לתקופת הביניים מפורטת בהצהרת עקרונות זו.

סעיף 3

בחירות

1. על מנת שהעם הפלסטיני בגדה המערבית וברצועת-עזה יוכל למשול בעצמו בהתאם לעקרונות דמוקרטיים, ייערכו בחירות פוליטיות ישירות, חופשיות וכלליות למועצה, תחת פיקוח מוסכם ומשקיפים בין-לאומיים, בעוד המשטרה הפלסטינית תשמור על הסדר הציבורי.
2. ייעשה הסכם בדבר הצורה והתנאים המדויקים של הבחירות, בהתאם לפרוטוקול המצורף כנספח 1, במטרה לערוך את הבחירות לא יאוחר מתשעה חודשים לאחר כניסתה לתוקף של הצהרת עקרונות זו.
3. בחירות אלה יהיו צעד ביניים משמעותי לקראת מימוש הזכויות הלגיטימיות והדרישות הצודקות של העם הפלסטיני.

סעיף 4

תחום שיפוט

תחום שיפוט של המועצה יכסה שטחי הגדה המערבית ורצועת-עזה, מלבד הנושאים שיידונו במסגרת המשא-ומתן על מעמד הקבע. שני הצדדים רואים את הגדה המערבית ואת רצועת-עזה כיחידה טריטוריאלית אחת, ששלמותה תישמר במסגרת תקופת הביניים.

סעיף 5

תקופת המעבר והמשא-ומתן של הסדר הקבע

1. תקופת המעבר בת חמש השנים תחל עם הנסיגה מרצועת-עזה ומאזור יריחו.

2. המשא-ומתן על מעמד הקבע בין ממשלת ישראל ונציגי העם הפלסטיני, יחל מוקדם ככל האפשר, ולא יאוחר מתחילת השנה השלישית של תקופת הביניים.
3. מובן משא-ומתן יכסה נושאים נותרים, לרבות: ירושלים, פליטים, התיישבויות, סידורי ביטחון, גבולות, יחסים ושיתוף פעולה עם שכנים אחרים, וכן נושאים אחרים בעלי עניין משותף.
4. שני הצדדים מסכימים כי תוצאות המשא-ומתן על מעמד הקבע לא ייפגעו מההסכמים שהוגשו ביחס לתקופת הביניים, ולהסכמים אלה תהיה קדימה ביחס למשא-ומתן על מעמד הקבע.

סעיף 6

העברה מכינה של סמכויות ואחריות

1. עם כניסתה לתוקף של הצהרת עקרונות זו והנסיגה מרצועת-עזה ומאזור יריחו תחל העברת סמכות מהממשל הצבאי הישראלי ומהמינהל האזרחי שלו לפלסטינים שהוסמכו לכך, כמפורט במסמך זה. העברת סמכות זו תהיה בעלת אופי מכין עד לכינונה של המועצה.
 2. מייד לאחר כניסתה של הצהרת עקרונות זו והנסיגה מרצועת-עזה ומאזור יריחו, במגמה לקדם פיתוח כלכלי של הגדה המערבית ורצועת-עזה, תועבר לידי הפלסטינים סמכות בתחומים הבאים: חינוך ותרבות, בריאות, רווחה חברתית, מיסוי ישיר ותיירות.
- הצד הפלסטיני יחל בבניית כוח משטרתי פלסטיני כמוסכם.
- עד לכינונה של המועצה, רשאים שני הצדדים לנהל משא-ומתן על העברת כוחות ואחריות נוספים כמוסכם.

סעיף 7

הסכם ביניים

1. המשלחות הישראלית והפלסטינית תנהלנה משא-ומתן על הסכם תקופת הביניים (להלן "הסכם הביניים").
2. הסכם הביניים יפרט, בין השאר, את מבנה המועצה, מספר חבריה והעברת הסמכויות ותחומי האחריות מהממשל הצבאי הישראלי והמינהל האזרחי שלו לידי המועצה. הסכם הביניים יפרט גם את סמכות הביצוע של המועצה, את סמכות החקיקה שלה בהתאם לסעיף 9 להלן, ואת גופי השיפוט הפלסטיניים העצמאיים.

3. הסכם הביניים יכלול הסדרים אשר יושמו עם כינון המועצה, בדבר נטילה על-ידי המועצה של כל הסמכויות ותחומי האחריות, שהועברו קודם לכן בהתאם לסעיף 6 לעיל.

4. כדי לאפשר למועצה לקדם תהליכי צמיחה כלכלית, תקים המועצה, עם כינונה, בין היתר, רשות פלסטינית לחשמל, רשות לנמל עזה, בנק פלסטיני לפיתוח, מועצה פלסטינית לקידום היצוא, רשות פלסטינית לאיכות הסביבה, רשות קרקעות פלסטינית ורשות פלסטינית לניהול מים וכל רשות אחרת שיוסכם עליה, בהתאם להסכם הביניים אשר יפרט את סמכויותיהן ותחומי האחריות.

סעיף 8

סדר ציבורי וביטחון

על-מנת להבטיח סדר ציבורי וביטחון פנים לפלסטינים בגדה המערבית וברצועת-עזה תקים המועצה כוח משטרת חזק, ואילו ישראל תמשיך לשאת באחריות להגנה מפני איומים חיצוניים, וכן לביטחון הכולל של הישראלים לשם הבטחת ביטחון הפנים והסדר הציבורי שלהם.

סעיף 9

חוקים וצווים צבאיים

1. המועצה תהיה מוסמכת לחוקק, בהתאם להסכם הביניים, במסגרת כל הסמכויות שהועברו אליה.

2. שני הצדדים יבדקו במשותף את החוקים והצווים הצבאיים אשר הינם כעת בתוקף בתחומים נותרים.

סעיף 10

ועדת קישור משותפת ישראלית-פלסטינית

על-מנת לאפשר יישום תקין של הצהרת עקרונות זו ושל כל ההסכמים העתידיים הנוגעים לתקופת הביניים, עם כניסתה לתוקף של הצהרת עקרונות זו תוקם ועדה משותפת ישראלית-פלסטינית על-מנת לטפל בנושאים הדורשים תיאום ובנושאים אחרים בעלי עניין משותף, ובסכסוכים.

סעיף 11

שיתוף פעולה ישראלי-פלסטיני בתחומים הכלכליים

בהכירם בתועלת ההדדית שבשיתוף פעולה בקידום הפיתוח של הגדה המערבית, רצועת-עזה וישראל, עם כניסתה לתוקף של הצהרת עקרונות זו, תוקם ועדה משותפת ישראלית-פלסטינית לשיתוף פעולה כלכלי, על-מנת לפתח וליישם במשותף את התוכניות המצוינות בפרוטוקולים המצורפים כנספח 3 ונספח 4.

סעיף 12

קישור ושיתוף פעולה עם ירדן ומצרים

שני הצדדים יזמינו את ממשלות ירדן ומצרים להשתתף בהקמת הסדרים נוספים לקישור ולשיתוף פעולה בין ממשלת ישראל והנציגים הפלסטינים, מחד גיסא, וממשלות ירדן ומצרים, מאידך גיסא, לקידום שיתוף פעולה ביניהם. הסדרים אלה יכללו הקמה של ועדה מתמדת, אשר תחליט, בהסכמה, על הקריטריונים להתרת כניסתם של אנשים שעזבו את הגדה המערבית ורצועת-עזה ב - 1967, יחד עם האמצעים הדרושים למניעת שיבושים ואי-סדר. ועדה זו תטפל בנושאים אחרים שיש בהם עניין משותף.

סעיף 13

פריסה מחדש של כוחות ישראליים

1. עם הכניסה לתוקף של הצהרת עקרונות זו, ולא יאוחר מערב הבהירות למועצה, תבוצע פריסה מחדש של כוחות צבא ישראליים בגדה המערבית ורצועת עזה, בנוסף לנסיגת כוחות ישראליים שתתבצע בהתאם לסעיף 14.
2. בפריסה מחדש של כוחותיה הצבאיים תונחה ישראל על-ידי העיקרון, שיש לפרוס מחדש את כוחותיה הצבאיים מחוץ לאזורים מאוכלסים.
3. המשך הפריסה מחדש במקומות מוגדרים ייושם בהגדרה באופן העולה בקנה אחד עם נטילת האחריות לסדר הציבורי ולביטחון הפנים על-ידי כוח המשטרה הפלסטיני, בהתאם לסעיף 8 לעיל.

סעיף 14

נסיגה ישראלית מרצועת-עזה ומאזור יריחו

2. ישראל תיסוג מרצועת-עזה ומאזור יריחו כמפורט בפרוטוקול המצורף כנספח 2.

סעיף 15

יישוב סכסוכים

1. סכסוכים הנובעים מיישום או פרשנות של הצהרת עקרונות זו או של הסכמים נוספים עתידיים הנוגעים לתקופת הביניים ייושבו במשא-ומתן במסגרת ועדת הקישור המשותפת שתוקם בהתאם לסעיף 10 דלעיל.

2. סכסוכים שלא ניתן ליישבם במשא-ומתן, ניתן ליישבם על-ידי מנגנון של פישור שיוסכם עליו בין הצדדים.

2. הצדדים רשאים להסכים להגיש לבוררות סכסוכים הנוגעים לתקופת הביניים שאי-אפשר ליישבם באמצעות פישור. למטרה זו, ועל-פי הסכמת שני הצדדים, הצדדים יקימו ועדת בוררות.

סעיף 16

שיתוף פעולה ישראלי-פלסטיני בנוגע לתוכניות אזוריות

שני הצדדים רואים בקבוצות העבודה הרב-צדדיות כלי מתאים לקידומה של "תוכנית מרשל", התוכניות האזוריות ותוכניות אחרות, לרבות תוכניות מיוחדות לגדה המערבית ורצועת-עזה, כמפורט בפרוטוקול המצורף כנספח 4.

סעיף 17

הוראות שונות

1. הצהרת העקרונות תיכנס לתוקפה חודש אחד לאחר חתימתה.

2. כל הפרוטוקולים הנספחים להצהרת עקרונות זו וזיכרון הדברים המוסכם הנוגע לה יהוו חלק בלתי נפרד ממנה.

נעשה בווינגטון, מחוז קולומביה, ביום 13 בחודש ספטמבר 1993.

נספח 1

פרוטוקול על אופן ותנאי הבחירות

1. לפלסטינים מירושלים הגרים בה תהיה הזכות להשתתף בתהליך הבחירות, בהתאם להסכם בין שני הצדדים.

2. בנוסף, על ההסכם בנוגע לבחירות לכסות, בין יתר הנושאים הבאים:

א. שיטת הבחירות;

- ג. כללים ותקנות הנוגעים למערכת הבחירות, לרבות הסדרים מוסכמים לארגון תקשורת המונים, ואפשרות למתן רישיון לתחנת שידור לרדיו ולטלוויזיה.
3. המעמד העתידי של פלסטינים שעזבו, שהיו רשומים ב - 4 ביוני 1967, לא ייפגע בשל אי-יכולתם להשתתף בתהליך הבחירות עקב סיבות מעשיות.

נספח 2

פרוטוקול בדבר נסיגת כוחות ישראליים מרצועת-עזה ומאזור יריחו

1. שני הצדדים יערכו ויחתמו על הסכם בדבר נסיגת כוחות ישראליים מרצועת-עזה ומאזור יריחו בתוך חודשיים מתאריך כניסתה לתוקף של הצהרת עקרונות זו. הסכם זה יכלול הסדרים מקיפים שיחולו ברצועת-עזה ובאזור יריחו בעקבות הנסיגה הישראלית.
2. ישראל תבצע נסיגה מזורזת, ועל-פי לוח זמנים, של כוחות צבא ישראליים מרצועת-עזה ומאזור יריחו, שתתחיל מייד עם חתימת ההסכם על רצועת-עזה ואזור יריחו ותושלם בתוך פרק זמן שלא יעלה על ארבעה חודשים אחרי חתימת הסכם זה.
3. ההסכם הנ"ל יכלול, בין השאר:
 - א. הסדרים להעברה חלקה ושלווה של הסמכות מידי הממשל הצבאי הישראלי והמינהל האזרחי שלו לידי הנציגים הפלסטינים.
 - ב. מבנה, סמכויות ותחומי האחריות של הרשות הפלסטינית באזורים אלו, למעט: ביטחון חוץ, התנהלות, ישראלים, יחסי-חוץ, ונושאים אחרים שיוסכם עליהם הדדית.
 - ג. הסדרים לנטילת האחריות לביטחון הפנים והסדר הציבורי על-ידי כוח משטרה פלסטיני, שיורכב מקציני משטרה מגויסים במקום ומחוץ-לארץ (המחזיקים בדרכונים ירדניים ובמסמכים פלסטיניים שהונפקו על-ידי מצרים). על המשתתפים בכוח המשטרה הפלסטיני שיגיעו מחוץ-לארץ, לעבור הכשרה כשוטרים וכקציני משטרה.
 - ד. נוכחות זמנית בין-לאומית או זרה, כמוסכם.
 - ה. הקמתה של ועדה משותפת ישראלית-פלסטינית לתיאום ושיתוף פעולה למטרות ביטחוניות הדדיות.
 - ו. תוכנית לפיתוח ולייצוב כלכלי, כולל הקמת קרן חירום לעידוד השקעות זרות ותמיכה פיננסית וכלכלית. שני הצדדים יתאמו וישתפו פעולה ביחד ולחוד, עם צדדים אזוריים ובין-לאומיים לקידום מטרות אלה.
 - ז. הסדרים להבטחת מעבר בטוח של אנשים ותחבורה בין רצועת-עזה לאזור יריחו.
 4. ההסכם הנ"ל יכלול הסדרים לתיאום בין שני הצדדים בנוגע למעברים הבאים:

5. המשרדים האחראים להפעלת הסמכויות ותחומי האחריות של הרשות הפלסטינית, לפי נספח 2 זה וסעיף 6 של הצהרת העקרונות, ימוקמו ברצועת-עזה ובאזור יריחו עד לכינונה של המועצה.
6. חוץ מהסדרים המוסכמים הללו, מעמד רצועת-עזה ואזור יריחו ימשיך להוות חלק אינטגרלי מהגדה המערבית ומרצועת-עזה, ולא יחול בו כל שינוי בתקופת הביניים.

נספח 3

פרוטוקול בדבר שיתוף פעולה ישראלי-פלסטיני בתוכניות כלכליות ובתוכניות פיתוח

שני הצדדים מסכימים להקים ועדה מתמדת ישראלית-פלסטינית לשיתוף פעולה כלכלי שתתרכז, בין היתר, בנושאים הבאים:

1. שיתוף פעולה בנושא מים, כולל תוכנית לפיתוח מים שתוכן על-ידי מומחים של שני הצדדים ושתפרט גם את אופן שיתוף הפעולה בניהול מקורות מים בגדה המערבית וברצועת-עזה, ושכלול הצעות למחקרים ולתוכניות בנושא זכויות מים של כל צד, כמו כן ניצול הוגן של מקורות מים משותפים, ליישום במהלך הביניים ומעבר לה.
2. שיתוף פעולה בנושא חשמל, כולל תוכנית לפיתוח חשמל, שתפרט גם את אופן שיתוף הפעולה בייצור, בתחזוקה, ברכישה ובמכירה של מקורות אנרגיה חשמלית.
3. שיתוף פעולה בנושא אנרגיה, כולל תוכנית לפיתוח אנרגיה, שתקבע את הצעדים הדרושים לניצול של נפט וגז למטרות תעשייה, בעיקר ברצועת-עזה ובנגב, ותעודד ניצול משותף נוסף של מקורות אנרגיה אחרים. תוכנית זו יכולה גם לקבוע את הצעדים הדרושים לבנייה של תשלובת תעשייה פטרוכימית ברצועת-עזה ולהנחת צינורות נפט וגז.
4. שיתוף פעולה בתחום הפיננסי, כולל תוכנית לפיתוח פיננסי ותוכנית פעולה לעידוד השקעות בין-לאומיות בגדה המערבית וברצועת-עזה, ובישראל, וכן הקמת בנק פלסטיני לפיתוח.
5. שיתוף פעולה בנושא תחבורה ותקשורת, כולל תוכנית שתגדיר קווים מנחים להקמת "אזור נמל עזה", ותשמש בסיס להקמת קווי תחבורה ותקשורת אל הגדה המערבית ורצועת-עזה ומהן לישראל ולמדינות אחרות. בנוסף יהיו בתוכניות הוראות בדבר ביצוע הבנייה הנחוצה של כבישים, פסי רכבת, קווי תקשורת וכו'.

6. שיתוף פעולה בנושא הסחר, כולל מחקרים ותוכניות לקידום הסחר, שיעודדו סחר מקומי, אזורי ובין-אזורי, וכן מחקר לגבי יישומיות הקמתם של אזורי סחר חופשי ברצועת-עזה ובישראל, גישה הדדית לאזורים אלו ושיתוף פעולה בנושאים אחרים הקשורים למסחר.
7. שיתוף פעולה בנושא התעשייה, כולל תוכניות לפיתוח תעשייתי, שיהיו בהן הוראות בדבר הקמת מרכזי מחקר ופיתוח תעשייתי משותפים ישראלים-פלסטיניים, שיעודדו מיזמים משותפים ישראלים-פלסטיניים, ויספקו קווים מנחים לשיתוף פעולה בתחומי טקסטיל, מזון, רוקחות, אלקטרוניקה, יהלומים, מחשבים ותעשיות המבוססות על מדע.
8. תוכנית לשיתוף פעולה ולהסדרה של יחסי העבודה ולשיתוף פעולה בנושאי רווחה חברתית.
9. תוכנית לפיתוח ושיתוף פעולה בתחומי משאבי אנוש, שתקבע את הצעדים הדרושים להפעלת סדנאות וסמינרים ישראלים-פלסטיניים ולהקמת מרכזים להכשרה מקצועית, מוסדות מחקר ומאגרי מידע.
10. תוכנית להגנה על איכות הסביבה, שתקבע אמצעים משותפים ו/או מותאמים בתחום זה.
11. תוכנית לפיתוח תיאום ושיתוף פעולה בתחום התקשורת ואמצעי התקשורת ההמוניים.
12. כל תוכנית אחרת שיש בה עניין משותף.

נספח 4

פרוטוקול בדבר שיתוף פעולה ישראלי-פלסטיני - בנוגע לתוכניות לפיתוח אזורי

1. הצדדים ישתפו פעולה בהקשר של מאמצי השלום במסלול הרב-צדדי לקידום תוכנית פיתוח לאזור, הכוללת את הגדה המערבית ואת רצועת-עזה, שאותה יזמו חברות ה-G7. הצדדים יבקשו מחברת ה-G7- לפעול לשיתוף של מדינות נוספות המעוניינות להשתלב בתוכנית, כגון: חברות ה-OECD (הארגון לשיתוף פעולה כלכלי ולפיתוח), מדינות ומוסדות ערביים מן האזור, וכן גופים מן המגזר הפרטי.
2. תוכנית הפיתוח תהיה מורכבת משני גורמים: א. תוכנית פיתוח כלכלי לגדה המערבית ולרצועת-עזה; ב. תוכנית לפיתוח כלכלי אזורי.
- א. תוכנית הפיתוח לגדה המערבית ולרצועת-עזה תכלול את המרכיבים הבאים:
 - (1) תוכנית לשיקום חברתי, הכוללת גם תוכנית שיכון ובינוי;
 - (2) תוכנית לפיתוח עסקים קטנים ובינוניים;
 - (3) תוכנית לפיתוח תשתית (מים, חשמל, תחבורה, תקשורת וכד')

(4) תוכנית משאבי אנוש;

(5) תוכניות אחרות.

ב. התוכנית האזורית לפיתוח כלכלי יכולה שתכלול את המרכיבים הבאים:

(1) הקמת קרן לפיתוח מזרח התיכון, כשלב ראשון, והקמת בנק לפיתוח המזרח התיכון, כשלב שני;

(2) פיתוח תוכניות משותפות ישראלית-פלסטינית-ירדנית לניצול מתואם של אזור ים-המלח;

(3) הים התיכון (עזה) - תעלת ים-המלח;

(5) תוכנית אזורית לפיתוח חקלאי, כולל מאמץ אזורי מתואם למניעת המדבור;

(6) חיבור רשתות חשמל;

(7) שיתוף פעולה אזורי להעברה, חלוקה וניצול תעשייתי של גז, נפט ומקורות אנרגיה אחרים;

(8) תוכנית אזורית לפיתוח התיירות, התחבורה והטלקומוניקציה;

(8) שיתוף פעולה אזורי בתחומים נוספים;

3. שני הצדדים יעודדו את קבוצות העבודה הרב-צדדיות, ויתאמו פעולה למען

הצלחתן. שני הצדדים יעודדו פעילויות בין-מושבות, וכן את עריכתם של סקרי

טרום היתכנות וסקרי היתכנות במסגרת קבוצות העבודה הרב-צדדיות השונות.

זיכרון דברים מוסכם להצהרת העקרונות על הסדרי הביניים של הממשל העצמי

א. הבנות והסכמות כלליות

כל הסמכויות ותחומי האחריות המועברים לפלסטינים בעקבות החתימה על הצהרת העקרונות לפני כינון המועצה יהיו כפופים לאותם עקרונות הנוגעים לסעיף 4. כמפורט בזיכרון דברים מוסכם זה דלהלן.

ב. הבנות והסכמות פרטניות

סעיף 4

מובן כי:

1. תחום השיפוט של המועצה יכסה שטחי הגדה המערבית ורצועת-עזה, למעט נושאים שיידונו במסגרת המשא-ומתן על מעמד הקבע: ירושלים, התנהלויות, אזורים צבאיים וישראלים.
2. תחום השיפוט של המועצה יחול ביחס לכוחות, האחריות, התחומים והסמכויות המוסכמים המועברים לידיה.

סעיף 6(2)

מוסכם כי העברת האחריות תיעשה כדלקמן:

1. הצד הפלסטיני יודיע לצד הישראלי את שמות האישים הפלסטינים המורשים שיקבלו לידיהם את הכוחות, הסמכויות והאחריות שיועברו לפלסטינים, בהתאם להצהרת העקרונות בתחומים כדלהלן: חינוך ותרבות, בריאות, רווחה, מיסוי ישיר, תיירות, ותחומים וסמכויות אחרים שיוסכם עליהם.
2. מובן כי הזכויות והחובות של משרדים אלה לא ישתנו.
3. כל אחד מהתחומים הנ"ל יוסיף ליהנות מהקצאות תקציב קיימות, בהתאם להסדרים שיוסכם עליהם בין הצדדים. הסדרים אלה יכללו גם את ההתאמות הנחוצות כדי להביא בחשבון את המסים שייגבו על-ידי המשרד למיסוי ישיר.
4. עם ביצועה של הצהרת העקרונות תחלנה מייד המשלחות הישראלית והפלסטינית לנהל משא-ומתן על תוכנית מפורטת של העברת הסמכויות במשרדים הנ"ל, בהתאם להבנות דלעיל.

סעיף 7(2)

הסכם הביניים יכלול הסדרים לתיאום ולשיתוף פעולה.

סעיף 7(5)

נסיגת הממשל הצבאי לא תמנע מישראל להפעיל את הסמכויות והאחריות של הועברו לידי המועצה.

סעיף 8

מובן כי הסכם הביניים יכלול הסדרים בדבר שיתוף פעולה ותיאום בין שני הצדדים בתחום זה. כן מוסכם, שהעברת הסמכויות והאחריות למשטרה הפלסטינית תבצע באופן הדרגתי, כמוסכם בהסכם הביניים.

סעיף 10

מוסכם כי עם כניסתה לתוקף של הצהרת העקרונות יחליפו ביניהן המשלחות הישראלית והפלסטינית את שמות האישים שנקבעו על-ידיהן כחברים בוועדת הקישור המשותפת הישראלית-פלסטינית. עוד מוסכם כי לכל צד יהיה מספר חברים זהה

בוועדה המשותפת. החלטות הוועדה המשותפת תתקבלנה בהסכמה. הוועדה המשותפת יכולה לצרף אליה טכנאים ומומחים במידת הצורך. הוועדה המשותפת תחליט על תדירות מפגשיה ועל מקום או מקומות המפגש.

נספח 2

מובן כי בעקבות הנסיגה הישראלית תמשיך ישראל להיות אחראית לביטחון הפנים ולסדר הציבורי של התנחלויות וישראלים.

כוחות צבא ואזרחים ישראלים יהיו רשאים להמשיך ולהשתמש באופן חופשי בכבישי רצועת-עזה ואזור יריחו.

נחתם בווינגטון, אזור קולומביה, ביום 13 בחודש ספטמבר 1993.